RECOMANDARE CU PRIVIRE LA

ÎMBUNĂTĂȚIREA CONCEPȚIEI DE JOC A ECHIPELOR NOASTRE

Experiența fotbalului mondial, ca și aceea a echipelor noastre, confirmă faptul că în condițiile actuale ale organizării și desfășurării jocului apar priorități diferite, în raport cu fotbalul tradițional, de mare însemnătate pentru ridicarea nivelului calitativ.

Necesitatea adoptării de către echipele noastre a unei concepții de joc îmbunătățite a fost subliniată atît cu ocazia cursului central de perfecționare a antrenorilor din grupele A și B, cît și la recenta ședință lărgită a Biroului Colegiului central al antrenorilor. Pe baza referatului prezentat în acest scop de Colegiul central al antrenorilor, precum și a discuțiilor purtate de membrii colegiului și de antrenorii invitați, Biroul Colegiului central al antrenorilor a elaborat unele recomandări care să fie aplicate în pregătirea tuturor echipelor.

a. Semnificația noțiunii

Prin concepția de joc se înțelege modul fundamental de interpretare a jocului de fotbal, concretizat într-un ansamblu unitar de idei și norme de bază ce călăuzesc organizarea și desfășurarea jocului. Incluzînd idei ce au un sporit grad de generalizare, concepția de joc are o mare însemnătate pentru orientarea pregătirii tuturor echipelor noastre.

b. Evoluția continuă a concepției de joc

Așa cum rezultă din întreaga experiență a fotbalului, ideile și normele ce stau la baza organizării și desfășurării jocului evoluează continuu, după cum nu au fost și nici nu sînt identice în toate țările. Tot atît de adevărat este însă și faptul că cele mai bune rezultate au fost obținute de echipele care în diverse perioade au reușit să pună la baza jocului lor teze superioare, în stare să învingă preceptele fotbalului tradițional și odată cu aceasta să promoveze modele de joc avansate, moderne.

c. Ideile călăuzitoare care se impun a fi situate la baza concepției de joc a echipelor noastre.

Analiza evoluției echipelor fruntașe în ierarhia fotbalului mondial, conjugată strîns cu posibilitățile de randament dovedite de jucătorii noștri în numeroase confruntări, călăuzesc spre concluzia că pentru ridicarea în continuare a calității fotbalului românesc, la baza concepției de joc trebuie promovate cumulativ următoarele idei călăuzitoare:

● **abordarea jocului la nivelul maxim al capacităților fizice și psihice ale jucătorilor, cunoscut fiind faptul că obținerea rezultatelor superioare implică angajamentul total al fiecărui component al echipei.** În acest context, componentele antrenamentului și jocului (tehnica, tactica, pregătirea fizică, psihică și teoretică) trebuie înțelese ca un tot unitar, în care, totuși, capacitatea de a depune eforturi susținute și intensive, dublate de mobilizarea plenară a voinței jucătorilor, rămîn resurse de prim ordin inclusiv pentru valorificarea superioară a tehnicii și tacticii și implicit a obținerii succesului;

● **pregătirea și desfășurarea acțiunilor tehnico-tactice în ritm alert și creativ, caracteristici ce asigură indici sporiți de reușită pentru depășirea adversarilor, care în fotbalul actual prezintă în general un grad superior de organizare a jocului echipei,** sînt mai iuți și mai rezistenți, stăpînesc o tehnică mai bună, dovedesc o remarcabilă dăruire de sine în vederea obținerii rezultatului favorabil. Ca urmare, în pregătirea jucătorilor noștri este necesar a se acorda întreaga atenție dezvoltării inteligenței de joc, creșterii indicilor vitezei și rezistenței sub toate formele solicitate de joc, cultivarea capacității de orientare independentă și de soluționarea eficientă a acțiunilor desfășurate cu deosebire în condiții îngreunate (de echilibru, în prezența adversarilor activi, pe spații restrînse, în condițiile alternării rapide a fazelor de atac și apărare etc.). Se impune, de asemenea, revizuirea înțelegerii rolului tehnicii, în sensul că aceasta a încetat să mai constituie un scop în sine, un instrument de etalare sterilă a virtuozității personale, întrucît ea a primit un pregnant caracter competițional, fiind întotdeauna subordonată cerințelor tacticii:

● **înțelegerea mult mai elastică a rolului jucătorilor în organizarea și desfășurarea acțiunilor de atac și de apărare.** Jocul modern atestă fără echivoc faptul că jucătorii, indiferent de postul ocupat în echipă, exercită **deopotrivă sarcini ofensive și defensive.** Desigur, nu în egală măsură și cu aceleași elemente prioritare pentru toți jucătorii, ci diferențiat. Funcționalitatea dublă a jucătorilor — de atacanți și de apărători — izvorăște nu numai din ideea potrivit căreia o echipă atacă cu zece jucători și se apără cu 11, ci și din **necesitatea integrării rapide a acestora în fazele jocului,** care pentru a fi rezolvate cu maximă eficiență reclamă **gruparea imediată și funcțională a jucătorilor** care participă la desfășurarea acțiunii și nicidecum așteptarea în acest scop a venirii titularilor ce acționează cu preponderență în zonele respective. Așadar, **crește și se diversifică și raza de acțiune a jucătorilor,** noțiune puțin folosită în fotbalul tradițional, în schimb definitorie în jocul modern:

● **îmbinarea specializării jucătorilor cu pregătirea multilaterală a acestora pentru cerințele complexe ale jocului.** Jucătorul modern, a încetat să îndeplinească numai sarcinile legate de postul ocupat în echipă, el devenind astăzi multilateral. Fără îndoială, noul tip de jucător nu trebuie înțeles ca făcînd parte din afara unei anumite specializări pe post, după cum nu poate fi considerat nici universal. Propriu-zis, **fiecare post reclamă un ansamblu bine determinat de aptitudini și capacități, dar concomitent cu perfecționarea acestora potrivit funcțiilor atribuite postului respectiv în ansamblul echipei, este obiectiv necesară și pregătirea jucătorului pentru a putea acționa eficient și în zonele acoperite, de regulă, de titularii celorlalte posturi.** Sarcini sporite revin în acest sens fundașilor laterali (care acționează pe toată latura terenului și spre centru, în vederea dublării fundașilor centrali), fundașilor centrali (în scopul dublării lor reciproce ca și a fundașilor laterali, precum și pentru a îndeplini alternativ unele sarcini ofensive), dar mai ales mijlocașilor și atacanților, deosebit de complex solicitați în ambele momente ale jocului de atac și apărare. În raport cu aceste sarcini sporite apare foarte normală și necesitatea înzestrării fiecărui jucător cu un bagaj mărit de cunoștințe și de procedee tehnice, care să poată înlesni participarea eficientă a acestora în rezolvarea marii diversități de faze care apar în complexitatea jocului modern;

● **în scopul ridicării calității jocului se va acorda o deosebită atenție dezvoltării capacității jucătorilor de a acționa colectiv, ofensiv și eficient.** Caracterul colectiv trebuie să se reflecte în menținerea permanentă a **echilibrului funcțional între liniile echipei;** în construirea pe grupuri de jucători a acțiunilor de atac și în organizarea de aceeași manieră a acțiunilor de apărare; în inițiative subordonate intereselor echipei și nu a celor personale; în sprijinirea coechipierului aflat în atac și în posesia mingii; în suplinirea jucătorului care întreprinde acțiunea de apărare; în solidaritatea morală cu toți coechipierii.

Jocul ofensiv, ca altă notă definitorie a calității lui, își găsește rațiunea chiar în caracterul jocului, care ca orice activitate de acest gen presupune mobilizarea spiritului creator al participanților, urmărirea perseverentă a scopului acestora, inițiativă și răspundere personală. Fără îndoială, această notă definitorie nu se găsește în contradicție cu necesitatea ca în raport cu valoarea adversarilor, cu cerințele tacticii, cu pregătirea atacului și declanșarea contraatacului etc., să apară și componente defensive ale jocului sau aceea a întîrzierii deliberate a acțiunilor la mijlocul terenului. Dar toate aceste manifestări nu trebuie să aibă un caracter constant, echivalent cu abandonarea scopului întrecerii, lucru incompatibil nu numai cu cerințele tehnico-tactice ale jocului, dar și cu fondul său etic. Pregătirea pentru jocul ofensiv presupune formarea în cadrul acelorași echipe a mai multor „jucători de gol", dezvoltarea forței și preciziei trasului la poartă, lărgirea cunoștințelor cu privire la posibilitatea organizării acțiunilor de atac surprinzătoare, cultivarea dorinței de autodepășire.

Jocul eficient este caracterizat prin rezolvarea fermă, cu maximum de randament, a tuturor acțiunilor de atac și apărare. De bună seamă, crearea a numeroase ocazii de gol, de exemplu, este în cea mai mare măsură consecința organizării jocului colectiv și ofensiv. În schimb, nefructificarea acestora, irosirea energiei cheltuite pentru a ajunge în asemenea situații nu poate fi considerată meritorie. Același aspect poate apărea și în privința pierderii cu ușurință a mingii în acțiunile de atac ori în nerezolvarea corespunzătoare a acțiunilor de apărare, elemente ce dovedesc o slabă eficiență. A evolua eficient, înseamnă așadar a avea un randament crescut în toate acțiunile de atac și apărare fapt concretizat în crearea a mai multor faze de gol și în finalizarea acestora într-un procent sporit, în efectuarea cît mai precisă a execuțiilor tehnice, în depunerea de către jucători a unor eforturi raționale și nu excesive, în soluționarea promptă a situațiilor ivite în apărare, în procentaj sporit de centrări și lovituri de colț bine efectuate etc;

● **menținerea pe întreaga durată a jocului a unei comportări exemplare,** de respect profund față de coechipieri și adversari, asigurîndu-se astfel un climat de întrecere demn, de deplină sportivitate.

d. Particularizarea unor elemente de conținut ale concepției de joc prin adaptarea unor sisteme specifice acestora.

Sistemul de joc care reprezintă ansamblul complet al măsurilor referitoare la funcționarea echipei ca un tot unitar include mai multe elemente, dintre care cele mai importante sînt: modul de așezare a jucătorilor pe teren și funcțiile îndeplinite de către aceștia în angrenajul echipei; raporturile dintre linii și dintre jucătorii ce alcătuiesc diferite grupuri funcționale; normele călăuzitoare cu privire la organizarea și desfășurarea acțiunilor de atac și apărare. Toate aceste elemente de conținut sînt strîns corelate cu capacitățile proprii jucătorilor respectivi și, de asemenea, cu cerința valorificării optime a randamentului lor. Ele se găsesc în legătură și cu concepția de joc, deoarece indiferent de sistemul adoptat, acesta nu poate ignora generalizările incluse în concepția de joc.

În măsura în care echipele ar mai opta pentru sistemul W.M., ori ar promova un joc lent, fără angajamentul total al jucătorilor, cu pase laterale excesive, fără îndoială că aceste echipe se situează **în afara unei concepții de joc evoluate** și implicit ar aduce prejudicii calității fotbalului nostru. Tot atît de adevărat rămîne însă și faptul că în sistemul de joc al unei echipe, desigur incluzînd trăsăturile concepției de joc modern, și în același timp promovînd idei novatoare, acestea pot constitui resurse reale de optimizare a concepției de joc, de ridicare a acestuia pe trepte superioare.

În prezent, cele mai răspîndite așezări ale jucătorilor pe teren sînt 1—1—3—3—3; 1—4—2—4; 1—4—3—3 etc., dar toate acestea nu pot fi considerate dogme, valori în sine. **Jocul modern implică renunțarea la limite rigide, promovarea spiritului novator, dezvoltarea capacității jucătorilor de a face față superior oricărei faze fie de atac, fie de apărare.** De aceea noutățile de așezare a jucătorilor pe teren trebuie înțelese elastic, în sensul că dispunerea lor în timpul jocului este mult mai complexă, în funcție de fază și nu de forme impuse.

Desigur, jocul organizat presupune existența unor forme de așezare pe teren în variantele menționate, dar ele nu trebuie fetișizate, în sensul că jucătorii să nu fie încorsetați de obligațiile formei, ceea ce ar duce la nerealizarea conținutului jocului, care — prin complexitatea sa — cere din partea jucătorilor gîndire creatoare, colaborare permanentă între coechipieri, sprijin reciproc și inițiativă.

Concretizarea în evoluția echipelor noastre a ideilor de bază ale concepției de joc îmbunătățite, presupune intensificarea activității tuturor factorilor răspunzători de creșterea calitativă a fotbalului nostru.

În acest scop se va acorda întreaga atenție promovării în acțiunea de instruire a precizărilor metodice expuse la cursul central de perfecționare a antrenorilor prin sporirea exigenței față de participarea activă și conștientă a jucătorilor în antrenamente și jocuri, organizării exemplare a vieții interne a secțiilor de fotbal.

În vederea aprofundării concepției de joc și a generalizării acesteia la toate echipele, se recomandă dezbaterea materialului de față în ședințele colegiilor județene de antrenori, ocazie cu care se vor stabili și urmări concret realizarea și punerea în practică a acesteia.

COLEGIUL CENTRAL AL ANTRENORILOR DIN F.R.F.

JUNIORII DUPĂ „PERIOADA — RÎȘNOV" ȘI ÎNAINTEA VIITOARELOR VERIFICĂRI

● CINCI NOI PROMOVAȚI ÎN LOTUL DE BAZĂ ●

NIGNEA

LUCUȚA

MUNTEANU

BĂCESCU

DRAGU

Componenții lotului național de juniori s-au reunit chiar în a doua zi a noului an 1973. Ei și-au întrerupt vacanța la jumătatea ei și — grăbiți de marea dificultate a meciurilor oficiale din primăvară, din cadrul preliminariilor turneului U.E.F.A., de neașteptata și supărătoarea „remiză" cu Iugoslavia, de la București — au pornit spre Rîșnov. La apel au răspuns prezent: CIUREA (Farul), IONIȚĂ (Rapid), MORARU (Metalul București) și CARAIVAN (Dinamo) — PORTARI; COTIGĂ (Progresul Brăila), NAGHI (Steagul roșu), NEGRUȚIU („U" Cluj), CHIVU (Universitatea Craiova), AGIU și DUMITRESCU (Steaua), LUCUȚA (Dinamo) și GALAN (Corvinul Hunedoara) — FUNDAȘI; BALACI (Universitatea Craiova), HURLOI („U" Cluj), DRAGU (Progresul București) și MUNTEANU (Șc. sp. Sibiu) — MIJLOCAȘI; PETRIȘOR (U.T.A.) RĂDUCANU (Steaua), VRINCEANU (Dinamo), BĂCESCU (F. C. Galați), CRIȘAN (Minerul Baia Mare), PĂTAKI (Olimpia Satu Mare), ZAMFIR (F. C. Argeș), FLOREA (Steaua) și NIGNEA (Progresul București) — ATACANȚI. Ajunși la hotelul „Cetate", antrenorii Constantin Ardeleanu și Ion Voinescu au expus celor 25 de jucători principalele două obiective ale „perioadei — Rîșnov 1973":

1. MĂRIREA CAPACITĂȚII DE EFORT.

2. ÎMBUNĂTĂȚIREA RANDAMENTULUI FIECĂRUI JUCĂTOR ÎN CADRUL ACȚIUNILOR SPECIFICE.

Sub controlul atent al medicului Marcel Georgescu, după adaptarea organismului la efort, jucătorii au fost supuși apoi unor antrenamente complexe și dificile. S-a lucrat mult, fără menajamente, căutîndu-se să fie adusi, din punctul de vedere al capacității lor fizice, cam la același numitor. Sarcina a fost însă, destul de dificilă, mulți dintre ei venind la lot după o perioadă mai lungă de inactivitate, de la asociații și cluburi la care pregătirea se face diferit. Dar, încet, încet, după lungile crosuri din preajma cetății medievale, după grelele circuite de exerciții din sala de sport din centrul orășelului, indicii oferiți de probele Astrand și Ruffier, consemnați cu grijă în caietul doctorului Georgescu, n-au mai arătat diferențe izbitoare de la un jucător la altul.

La mijlocul săptămînii trecute, juniorii au părăsit Rîșnovul, încheind prima lor convocare din acest an. Care sînt rezultatele ei?

— Mărirea capacității de efort, primul dintre obiectivele pe care ni le-am propus — afirmă antrenorul C. Ardeleanu — a fost îndeplinit în totalitate. Prin alergare tip Fartlek s-au parcurs peste 60 000 m. Adăugînd la această cifră încă 25 000 m efectuați prin acțiunile specifice și alte sporturi complimentare, ajungem la un volum apreciabil, de aproape 100 000 de metri. Intensitatea antrenamentelor a fost medie. Fără îndoială că cifra aceasta, luată în sine, nu spune aproape nimic. Am vrut însă să ne convingem asupra capacității de efort a fiecărui jucător în parte, am urmărit pe fiecare în parte, pas cu pas, și testele efectuate asupra fiecăruia ne-au arătat că acumulările obținute sînt bune, dătătoare de speranțe — a încheiat antrenorul federal.

Semnificativ ultimul test susținut de juniori cu o zi înainte de plecarea din Rîșnov. Pe un traseu din apropierea hotelului, măsurat cu exactitate, au trebuit să alerge timp de 40 de minute. Și dacă la precedentele crosuri pe primele locuri se clasaseră, Băcescu, Gălan, Petrișor, de astă dată primul a sosit Nignea, urmat de trei dintre presupușii titulari ai echipei: Cotigă, Chivu și Balaci. Surprinzătoare apariția în primul pluton a lui Marcel Răducanu (locul 7) a... dificilului Răducanu care, la primul dintre crosurile efectuate la Rîșnov, aproape că abandonase!? Distanța parcursă, rezervele care au mai rămas jucătorilor la încheierea crosului au bucurat pe antrenori, fiind de bun augur.

Acumulările de forțe proaspete n-au fost însă singurul rezultat al „perioadei Rîșnov", la care au participat și cîțiva jucători noi (Galan, Lucuța, Munteanu etc.).

— Cinci dintre noii convocați vor fi incluși în lotul de bază: Lucuță, Munteanu, Dragu, Nignea și Băcescu, îngrijorătoare pentru noi — accentua antrenorul național al de juniori — sînt indisponibilitatea lui Crișan, încă nerefăcut complet, și absența de la lot a mijlocașului Stoica, reținut la Galați.

— Care vor fi următoarele obiective ale lotului?

— De acum, la ordinea zilei sînt problemele legate de formație, de jocul ei. Februarie și martie vor fi luni rezervate cît mai multor partide amicale, absolut necesare, pe parcursul cărora se va definitiva formația de bază, omogenizarea ei. Între 12 și 19 februarie vom susține primele trei jocuri din acest an, în cadrul turneului pe care îl vom efectua în Turcia: 13 februarie la Kocaeli, 15 februarie la Sacarya și 18 februarie la Bursa. După acest turneu vom reveni în țară, dar vom sta numai o săptămînă, deoarece federația de fotbal din U.R.S.S. ne-a invitat să participăm la turneul de la Așhabad. La această competiție — organizată la fel ca turneul final U.E.F.A. — și la care vor participa 16 formații din U.R.S.S. și străinătate, vom susține, între 25 februarie și 5 martie, circa 5 jocuri. În toate aceste partide, unele mai grele, altele mai ușoare, vom căuta să îmbunătățim, pe cît va fi posibil, randamentul fiecărui compartiment în parte și în mod special eficacitatea atacului. Dacă echipa va reuși să pună pregnant în evidență, de-a lungul meciurilor, acumulările obținute la Rîșnov, înseamnă că vor exista premisele corespunzătoare care să-i permită să lupte, de la egal la egal, cu adversarele ale în viitoarele meciuri oficiale

În fond, cu gîndul la confruntările din martie și aprilie au pornit spre Rîșnov Ciurea, Răducanu, Balaci, Vrînceanu și ceilalți juniori „tricolori". În același spirit — ne-au confirmat-o cu toții — vor păși și în etapa jocurilor de omogenizare a formației, de verificare a potențialului ei. Și cu aceeași mare dorință de a obține o calificare pe care toată lumea o așteaptă de la ei.

Laurențiu DUMITRESCU